

SVEDALA KOMMUN

2016-08-09
 Fredrik Palmgren
 040-626 81 64
 0709-47 81 64

Arbetsmarknadsdepartementet

REMISSYTTRANDE ÖVER PROMEMORIA OM ETT NYTT ERSÄTTNINGSSYSTEM FÖR MOTTAGANDE AV ENSAMKOMMANDE BARN OCH UNGA DIARIENUMMER A2016/01307/1

Landets kommuner tog under 2015 ett stort ansvar för asylsökande ensamkommande barn och ungdomar. Över 35000 barn och ungdomar sökte asyl i landet och kommunerna och kommunerna tog ansvaret att bereda dessa individer ett välkommande och en individanpassad placering i ett HVB eller familjehem. Förberedelsetiden för landets kommuner var kort då inga prognoser i förväg kunde ligga som grund för en planering anpassad till det antal som kom.

Svedala kommun har tagit sitt ansvar i detta arbete. Genom en kombination av att starta upp egna boende, rekrytera fler familjehem samt ett aktivt arbete med att finna och kontraktera privata HVB fick samtliga anvisade asylsökande ett boende inom någon dag.

Ersättningssystem

Svedala kommun har till följd av det ökade flyktningmottagandet också drabbats av ökade kostnader som inte täcks av det befintliga ersättningssystemet. Det förde med sig konsekvenser att kommunen inte beretts möjlighet att planera för rätt kapacitet. Konkurrensen var hög och platser var färre än vad som behövdes. Asylsökande placerade i boende som översteg de 1900 kronor per dygn som ersätts. Detta är kostnader som direkt drabbar den kommunala ekonomin.

Behovet av administrativ förenkling

Ersättningssystemet som det är utformat idag är invecklat och saknar stringens. Där finns ett uppenbart behov av att förenkla systemet och öka de schabloniserade delarna. De administrativa kostnaderna för kommunen har ökat.

Överenskommelser

Systemet med överenskommelser var till stora delar överspelat i samband med lagförändringen som möjliggjorde anvisning utanför överenskommelse. Överenskommelserna har haft funktionen att förenkla återsökningarna. Förenklas återsökningssystemet så försvinner det incitamentet. Överenskommelserna har också möjliggjort för kommunen att ha en förberedande kapacitet och få ersättning för tomplatser. Detta är en viktig del om kommunerna förväntas ta ansvaret för att snabbt kunna erbjuda asylsökande boende. Möjligheten att få ersättning för de faktiska kostnaderna för tomplatser är viktigt annars riskerar kostnaderna drabba de kommunala skattebetalarna.

Ifo-enhet

Den årliga ersättningen om 500 000 kronor är den del i ersättningsystemet som möjliggjort för en personell beredskap över tid. För att kommunerna ska kunna ha en beredskap och en grundkapacitet bör ersättningssystemet innehålla en ökad del av ersättningar som låter sig prognostiseras.

Ankommande barn och ungdomar

Svedala kommun har inom sin kommungräns en internationell flygplats. Detta fick till följd att asylsökande ungdomar ankom direkt till kommunen. De kommunala kostnader som följer av detta regleras inte inom befintligt ersättningssystem. Förslaget om en schablonersättning på 3000 kronor per dygn och barn är därför välkommet.

Schablonersättning för mottagande

Förslaget om att höja schablonersättningen från idag 31 000 eller 39 000 till 52 000 är fel väg att gå. Schablonersättningen är en engångsersättning och täcker inte idag den handläggningskostnad som kommunen har i det individuella ärendet över flera år. Samtliga barn och ungdomar placeras med stöd av socialtjänstlagen och hanteras på samma sätt som andra placeringsärende inom socialtjänsten. Dessa ärenden följer samma krav på handläggning och dokumentation. Kommunen kan i det enskilda fallet ha ett placeringsansvar som sträcker sig över flera år. Schablonersättningen täcker inte dessa kostnader. Utformningen bör hellre rikta in sig på att vara varaktigt återkommande så länge placeringen fortgår.

Schablonersättning per dygn

Att öka schabloneringen, införa automatiskt utbetalda ersättningar samt att göra ersättningsreglerna för asylsökande respektive barn och unga med uppehållstillstånd lika är alla eftersträvarvärda åtgärder. Att sänka ersättningsnivån till 1350 kronor per dygn är ett felgrepp som kommer att leda till orimligt stora ekonomiska konsekvenser för kommunen.

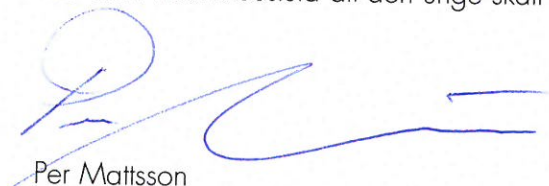
De flesta av de ensamkommande barn och ungdomar är placerade av kommunen i familjehem eller HVB sedan snart minst ett år sedan. Många är placerade i Svedala kommuns egna boende men en stor del är placerade hos andra vårdgivare i andra kommuner. Samtliga avtal med externa vårdgivare ligger på en prisnivå som är rådande på marknaden. De placerade barnen och ungdomarna har börjat skola, fått kontakt med föreningslivet och börjat sin etablering i det svenska samhället.

En sänkning av ersättningen skulle för Svedala kommun idag få en ekonomisk konsekvens för 2017 om ca 10 000 000 kronor för HVB-placeringar och ca 3 500 000 för familjehemsplaceringar. Därtill ökar kostnaderna ytterligare 1 000 000 för de ungdomar som har ett placeringsbehov som sträcker sig efter 18-årsdagen. Erfarenheten visar oss att alla ungdomar inte är redo för ett eget boende vid 18 års ålder. Där finns fortfarande hjälp och stödbehov för att kunna etablera sig som vuxen i sin nya tillvaro.

Kommunens möjlighet att sänka dessa kostnader är generellt sett begränsade och på kort tid ogörligt. Att omplacera barn och ungdomar som etablerat sig i sin ort medför stora konsekvenser för den enskilda individen och riskerar att förlänga det viktiga integrationsarbetet med våra flyktingar. Barnen och ungdomarna har gått skola, fått vänner och har närhet till sin gode man eller särskilt förordnade vårdnadshavare på sin nuvarande bostadsort.

Ifo-enhet

Därtill infinner sig också juridiska begränsningar för kommunen att fatta ändrade verkställighetsbeslut. Verkställighetsbeslut kan i regel inte överklagas. Dock finns det undantag från detta då ett verkställighetsbeslut är utrustat med en självständig effekt. JO har tidigare uttalat sig fall när verkställighetsbeslut har ansetts så fristående att det bör hanteras som ett slutligt beslut. Om den unge motsätter sig omplacering kan nämnden inte utan vidare besluta att den unge skall flytta.

Per Mattsson
Socialnämndens ordförande
Svedala kommun